

Arkivsak

26/06095-1

Saksbehandler

Hanne Iselin Terland

Saksgang

Ungdomsrådet

Hovedutvalg for utdanning

Fylkestinget

Møtedato

23.03.2026

24.03.2026

21.04.2026

Navn på ny videregående skole i Holmestrand kommune

Innstilling fra fylkesdirektøren

1. Den nye videregående skolen i Holmestrand kommune skal hete Nord-Jarlsberg videregående skole.
2. Navnet tas i bruk umiddelbart

Sammendrag

Fylkeskommunen bygger ny videregående skole i Holmestrand kommune. For å finne navn til den nye skolen, er det gjennomført en omfattende høringsprosess.

2. februar startet prosessen med innspillmuligheter i et digitalt skjema fram til 22. februar. En kortliste på 5 navn ble utarbeidet av en bredt sammensatt navneprosjektgruppe som vurderte 74 innkomne forslag i samarbeid med kulturarv etter følgende kriterier:

- Navnet skal være lett å uttale og skrive.
- Navnet skal ikke forveksles med eksisterende skoler eller annet.
- Navnet skal ha lokal tilknytning eller symbolverdi.
- Navnet skal være verdibasert (f.eks. kunnskap, framtid, bærekraft).
- Navnet skal være inkluderende og tidløst.

Kortlista på 5 navneforslag ble så lagt ut på en åpen, rådgivende høring fra 2.–8. mars der alle som ville, kunne avgi sin stemme (kun en stemme per person). 548 personer benyttet muligheten til dette. Prosjektgruppen anbefaler ut ifra en helhetsvurdering at skolens navn blir Nord-Jarlsberg videregående skole.

Bakgrunn og saksgang

I forbindelse med samlokalisering og etablering av den nye videregående skolen i Holmestrand kommune, er det nødvendig å vedta et offisielt navn før videre arbeid med identitet, samhandling og kommunikasjon særlig med elever og ansatte, men også for Vestfolds innbyggere generelt.

Navneprosjektgruppen har bestått av representanter fra:

- Skoleledelse/rektor
- Ansatte og/eller tillitsvalgte fra Sande og Holmestrand videregående skoler
- Representant fra Ungdomsrådet
- Lokale historielag er forespurt

Representant fra fylkesadministrasjonen sektor Opplæring og tannhelse har ledet prosessen.

Ungdomsrådet gir uttalelse til saken. Hovedutvalg for utdanning innstiller til fylkestinget som fatter endelig vedtak.

Saksopplysninger

Navneprosjektgruppen vurderte 74 innkomne forslag etter følgende kriterier:

- Skal være lett å uttale og skrive.
- Ikke forveksles med eksisterende skoler eller annet.
- Ha lokal tilknytning eller symbolverdi.
- Verdibasert (f.eks. kunnskap, framtid, bærekraft).
- Være inkluderende og tidløst.

I samarbeid med kulturarv ble 5 navn ble valgt ut.

Resultatet ble:

- Harriet Backer videregående skole
- Sandvin videregående skole
- Hammerhøy videregående skole
- Tordenskiold videregående skole
- Nord-Jarlsberg videregående skole

Vurderinger av de 5 alternativene:

Harriet Backer videregående skole

Lett å uttale, noe tyngre rettskrivning. Kan ikke forveksles med andre skoler eller institusjoner. Harriet Backer (1845-1932) knyttes til Holmestrand hvor familien bodde og levde frem til 1857. Den såkalte «Backergården» eksisterer fortsatt og er en viktig historisk bygning og kulturminne i Holmestrand. Harriet Backer var i tillegg til sin kunstneriske karriere en kjent kvinnesakskvinne. Hennes liv og virke gir signaler om kunnskap, likestilling og inkludering.

Sandvin videregående skole

Lett å uttale og skrive. Kan forveksles med andre gårds- og stedsnavn i Norge. Sandvin - antagelig det gamle gårdsnavnet benyttet i jernalder til storgården som siden har gitt navnet til bygda. Fra norrønt, første leddet sand og andre leddet vin - fruktbar eng. Gårdsnavn hvor andre leddet er vin antas å ha blitt dannet før år 1000 og tar derved opp igjen en lang stedsnavnstradisjon. Lokal tilknytning, nøytralt og tidløst

Hammerhøy videregående skole

Lett å uttale og skrive. Det tas forbehold om skrivemåten ettersom det finnes mange varianter med/uten s i midten og j/y på slutten. Hvis dette navnet blir aktuelt, kontaktes Språkrådet før beslutning om skrivemåte. Navnet henspiller på den store gravhaugen som ligger i umiddelbar nærhet til skolen og gir lokal tilknytning. Symboliserer stedets lange og viktige historie og fremhever et særegent kulturminne med stor tidsdybde. Navnet Hammerhøy er i tillegg knyttet til opplysningspresten H.D. Hammer som var sogneprest i Sande i perioden 1775-1812, og bodde på stedet. Hans liv og virke i opplysningstiden gir signaler om vitenskapelig utvikling, kulturell utveksling og fremveksten av moderne ideer om frihet og rettigheter.

Tordenskiold videregående skole

Lett å uttale, noe tyngre rettskrivning. Har lokal tilknytning. Oppkalt etter Johan Henrich Wessel Tordenskiold (sjøfarer, handelsmann og legatstifter), kjent for "sitt testamentariske bidrag til skolevesenet i Holmestrand". Etter hans død i 1820 ble "Den Tordenskioldske Borgerskole" grunnlagt i Holmestrand i 1822 fra hans legat. Holmestrand kommunes gamle kommune/byvåpen (hvit ørn på rød bakgrunn) er også basert på denne mannen og skipet hans "Hvite ørn". Vil kunne forveksles med sin langt mer berømte grandonkel, sjøhelten Petter Wessel Tordenskiold, som ikke har noen spesiell tilknytning til verken Vestfold, Holmestrand eller Sande. Tordenskiold eller Tordenskiold inngår dessuten i navn på institusjoner og steder i Norge og Danmark- også en skole i Trondheim (Tordenskioldsgate skole - nå Kalvskinnet skole).

Nord-Jarlsberg videregående skole

Lett å uttale og skrive. Har tilknytning til Holmestrand og Sande ved at området historisk inngikk som del av Grevskapet Jarlsberg. Kan derfor fungere som et samlende navn som favner flere kommuner. Jarlsberg er rent geografisk og fysisk knyttet til Tønsberg og Sem hvor "Jarlenes berg" (Slottsfjellet) og Jarlsberg hovedgård ligger. Nord-Jarlsberg (i motsetning til bare Jarlsberg) – er et konstruert begrep fra senere tid, ofte benyttet for å skille bla. kirkelige, juridiske og politimeslige administrasjonsheter. Vil kunne forveksles med andre steder, institusjoner og varemerker.

Språkrådets vurderinger:

Harriet Backer videregående skole: Ingen merknader.

Sandvin videregående skole: Vi vil ikke tilrå rekonstruerte eldre navn av typen Sandvin i offisiell navnsetting. Sande er eneste godkjente skrivemåte av tettstedsnavnet i Sentralt stedsnavnregister (SSR), og er dermed den skrivemåten som etter stedsnavnloven skal brukes av det offentlige. Dersom dette navnet skal brukes på skolen, må skrivemåten altså bli Sande videregående skole.

Hammerhøy videregående skole: Dette navnet er ikke registrert i SSR. På nettsiden Kulturminnesøk er haugen omtalt som Hammershaug og Hammershaugen, men det står også at haugen fikk navnet Hammershøi på 1800-tallet. Vi ber Kartverket, som får kopi av dette brevet, om å reise navnesak for navnet på gravhaugen for å få avklart skrivemåten.

Tordenskiold videregående skole: Som fylkeskommunen skriver, kan dette navnet lett feilaktig knyttes til Petter Wessel Tordenskjold. Vi tilrår derfor å ta med fornavnet Johan for å vise tydeligere hvem skolen er oppkalt etter.

Nord-Jarlsberg videregående skole: Ingen merknader til skrivemåten. Navnet er imidlertid lite steds spesifikt siden det ser ut til å brukes om et større område (prostinavn), og kan muligens oppfattes som misvisende siden Jarlsberg ligger såpass langt unna.

Den åpne, rådgivende høringen viser at navnevalget er av stor interesse. Høringen ble kommunisert via fylkeskommunens nettsider, sosiale medier og lokalaviser i Vestfold, i tillegg til fylkeskommunens intranett. Som vist under, har Nord-Jarlsberg videregående skole fått flest stemmer. Navnet er i tråd med kriteriene, det er geografisk forankret og bidrar til å skape identitet. Språkrådet innvender imidlertid at navnet er lite steds spesifikt.

Det kom inn 548 antall stemmer fordelt som følgende:

- Nord-Jarlsberg videregående skole 230 antall rådgivende stemmer
- Harriet Backer videregående skole 156 antall rådgivende stemmer
- Sandvin videregående skole 90 antall rådgivende stemmer
- Tordenskiold videregående skole 48 antall rådgivende stemmer
- Hammerhøy videregående skole 23 antall rådgivende stemmer

Etter en helhetlig vurdering har navneprosjektgruppen ingen spesielle innvendinger mot å følge rådet fra den rådgivende høringen.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Navnefastsettelse for offentlige institusjoner er regulert av:

- Lov om målbruk i offentlig teneste, som stiller krav til korrekt og konsekvent bruk av bokmål eller nynorsk.
- Stedsnavnloven, som stiller krav til riktig og hensiktsmessig bruk av stedsnavn i offentlige sammenhenger.

Alle de 5 navnene på kortlista med begrunnelser er sjekket ut med Språkrådet. Det foreligger ingen juridiske hindringer for noen av dem, men navnet Sandvin frarådes.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Navnet på den nye videregående skolen i Holmestrand kommune får ingen konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål.

Konsekvenser for CRPD

Prinsippene i CRPD tilsier at offentlig informasjon og tjenester skal være inkluderende og mulig å ta i bruk for personer med ulike funksjonsnedsettelse. Det betyr blant annet at navnet bør:

- være enkelt å uttale og skrive.
- være lett å kjenne igjen og skille seg fra andre skoler.
- fungere godt på skilt, i digitale løsninger og i kommunikasjon.
- bidra til trygghet og tilhørighet for elever, foresatte og ansatte.

Nord-Jarlsberg videregående skole er et navn som alle innbyggere i fylkeskommunen kan bruke og forstå.

Fylkesdirektørens vurdering

Fylkesdirektøren støtter navneprosjektgruppen vurderinger, og ønsker å følge rådet fra den åpne, rådgivende høringen. Dersom fylkestinget ikke støtter denne innstillingen, anbefaler fylkesdirektøren at fylkestinget vurderer navnet Harriet Backer videregående skole. Fylkesdirektøren fraråder navnene Hammerhøy og Sandvin på bakgrunn av Språkrådets råd som beskrevet i saken.

Konklusjon/anbefaling

Fylkesdirektøren anbefaler at den nye videregående skolen i Holmestrand kommune skal hete Nord-Jarlsberg videregående skole. Navnet kan tas i bruk umiddelbart, og pressemelding blir sendt ut.